

Література

1. Дубинянський Ю.М. Застосування мультимедійних технологій в навчальному процесі / Дубинянський Ю.М., Шостка В.І. // "Вища освіта України у контексті інтеграції до Європейського освітнього простору". Матеріали

Всеукраїнської навчально-наукової конференції. – Київ, 2013. – Том IX (51). – С. 248–255.

2. Забара С. Організація самостійної роботи студентів в умовах кредитно-модульної системи / С. Забара // Кредитно-модульна система організації навчального процесу. – К., 2007. – С.112–114.

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ З ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ БОТАНІКИ

В. Г. Корнієвська, Ю. І. Корнієвський, С. В. Панченко

Запорізький державний медичний університет

Вступ. Запровадження європейських стандартів освіти не повинно здійснюватися механічно, так як Болонський процес є не тільки шляхом модернізації освіти, а також дає можливість презентувати освіту України, зберегти кращі методи викладання та освітня традиції [1–3].

Якість підготовки майбутніх спеціалістів, з урахуванням специфіки діяльності, значною мірою залежить від організації самостійної роботи, форм, методів і контролю за її ефективністю.

Самостійна робота студентів (СРС) є невід'ємною частиною навчального процесу та способом вивчення навчального матеріалу [5].

В умовах включення України до Болонського освітнього процесу постає питання організації та контролю самостійної роботи студентів у вищих навчальних закладах [4].

Основна частина. Згідно «Типової програми з фармацевтичної ботаніки» навчальний час, відведений для СРС, має бути в межах 1/3–2/3 від загального обсягу навчального часу студента. Кількість годин, відведених для СРС, залежить від спеціальності, форми та терміну навчання: наприклад спеціальність 7.12020101 «Фармація», денна форма навчання, термін 5 років СРС становить 142 години: в тому числі модуль 1 «Анатомія рослин» – 76 годин, модуль 2 «Систематика рослин» – 66 години; спеціальність 7.12020104 «ТКПЗ» – в тому числі модуль 1 «Систематика рослин» – 69 годин, модуль 2 «Анатомія рослин» – 24 години.

Викладачами фармацевтичної ботаніки розроблені зміни та доповнення до «Типової програми з фармацевтичної ботаніки» для студентів заочної форми навчання у відповідності від спеціальності та термінів навчання.

Організація самостійної пізнавальної діяльності студентів повинна ґрунтуватися на основних принципах організації навчання з урахуванням специфіки самостійної роботи.

1. Принцип навчально-пізнавальної діяльності. Самостійне навчання студентів, як і навчання взагалі, повинно будуватися, на мотиваційній орієнтованості і спрямованості діяльності особистості.

2. Принцип науковості навчання. Застосування цього принципу зобов'язує викладача удосконалювати методику навчання.

3. Принципи наочності навчання.

4. Принцип системності. Для забезпечення системності вивчення дисципліни, необхідно:

- узгоджувати різні види навчальних занять із дисципліною – лекційний матеріал повинний бути узгодженим за часом і темами лабораторних занять;

- передбачати СРС і своєчасний контроль за засвоєнням студентами знань та навичок;

- використовувати міжпредметні зв'язки, зберігаючи при цьому єдність визначень та термінології.

5. Принцип зв'язку з практичною діяльністю у професійному майбутньому.

Викладачами фармацевтичної ботаніки у відповідності до змін і доповнень до типової програми, спеціальностей, форми і терміну навчання були розроблені навчальні та навчально-методичні посібники з урахуванням матеріалу, винесеного на самостійне вивчення, які використовуються студентами фармацевтичних факультетів для підготовки до лабораторних занять, складання модулю та підготовки до ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок-І Фармація».

Перелік навчальних посібників, що рекомендовані МОН:

1. Ю. І. Корнієвський, О. І. Панасенко, В. Г. Корнієвська та ін. Зелена аптека. Навчальний посібник Рекомендовано МОН України лист від 03.05.2012 №1/11-6152. / Запоріжжя: Вид-во ЗДМУ, 2012. – 642 с.

2. Ю.І. Корнієвський, В.Г. Корнієвська, П.Ю.Шкроботко. Анатомія рослин. Модуль 1. Практикум для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності «Фармація» та «ТКПЗ». Рекомендовано МОН України лист від 27.11.2012 №23-01-25/308. Запоріжжя: ЗДМУ, 2013. – 88 с.

3. Ю.І. Корнієвський, В.Г. Корнієвська Фітотоксикологія. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності «Фармація» та «ТКПЗ». Рекомендовано МОН України лист від 27.11.2012 №23-01-25/312. Запоріжжя: ЗДМУ, 2013. – 178 с.

4. Ю.М.Колесник, Ю.І.Корнієвський, О.І.Панасенко. Ліки Хортиці. Навчально-методичний посібник. Рекомендовано МОН України лист від 27.11.2012 №23-01-25/305- / Запоріжжя: Вид-во ЗДМУ, 2013. – 556 с.

5. Ю. І. Корнієвський, В. Г. Корнієвська, П.Ю.Шкроботко Фармацевтична ботаніка. Навчально-польова практика (Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Фармація» та «ТКПЗ». Рекомендовано МОН України, лист від 27.11.2012 №23-01-25/311- / Запоріжжя: Вид-во ЗДМУ, 2013. – 122 с.

Перелік навчальних посібників рекомендованих Вченою радою ЗДМУ:

1. Фітотерапія в акушерстві та гінекології / Ю.І.Корнієвський, Н.Ю.Богуславська, Ю.Я.Круть, В.Г.Корнієвська/ Рекомендовано Вченою радою ЗДМУ протокол №9 від 15.04.2014. Навчальний посібник. Запоріжжя: Вид-во ЗДМУ, 2014. – 337 с.

2. Валеріана лікарська/ Ю.І.Корнієвський, В.Г.Корнієвська, С.В.Панченко, Н.Ю. Богуславська/ Монографія. Рекомендовано Вченою радою ЗДМУ протокол №4 від 18.11.2014. Навчальний посібник. Запоріжжя: Вид-во ЗДМУ, 2014. – 501 с.

3. Фітокосметологія/Ю.І.Корнієвський, В.Г.Корнієвська, С.В.Панченко, Н.Ю. Богуславська / Рекомендовано Вченою радою ЗДМУ протокол №9 від 26.05.2015. Навчальний посібник. Запоріжжя: Вид-во ЗДМУ, 2015. – 383 с.

4. Фітотерапія в урології/ Ю.М.Колесник, Г.В.Бачурін, А.Г.Сербін, Ю.І.Корнієвський/ Рекомендовано Вченою радою ЗДМУ протокол №10 від 20.05.2014. Навчальний посібник. Запоріжжя: Вид-во ЗДМУ, 2014. – 343 с.

5. Фітотерапія в практиці сімейного лікаря/ В.І.Кривенко, Ю.І.Корнієвський, М.Ю.Колесник, С.П.Пахомова, О.П.Федорова, Н.Ю.Богуславська, В.Г.Корнієвська, С.В.Панченко / Рекомендовано Вченою радою ЗДМУ протокол №6 від 20.05.2015. Навчальний посібник. Запоріжжя: Вид-во ЗДМУ, 2015. – 765 с.

6. Сборник тестов с объяснениями для контроля знаний и подготовки к лицензионному экзамену «Крок-1 Фармация» (Ботаника) /Ю.И.Корниевский, А.Г.Сербин, В.Г.Корниевская, С.В.Панченко/ Учебное пособие для студентов фармацевтических факультетов, специальности «Фармация» и «ТКПЗ». Рекомендовано Вченою радою ЗДМУ протокол №9 від 22.03.2016. Навчальний посібник. Запоріжжя: Вид-во ЗДМУ, 2016. – 213 с.

7. Методичні рекомендації з фармацевтичної ботаніки для виконання лабораторних занять та самопідготовки для студентів ІІ фармацевтичного факультету Спеціальність 7.12020101 (2,5 заочна ф.н.) / В.Г.Корнієвська, Ю.І.Корнієвський, С.В.Панченко Запоріжжя: ЗДМУ, 2016. – 82 с.

8. Методичні рекомендації з фармацевтичної ботаніки для виконання лабораторних занять та самопідготовки для студентів ІІ фармацевтичного факультету, спеціальність 7.12020101 (4,5 заочна ф.н.) / В.Г.Корнієвська, Ю.І.Корнієвський, С.В.Панченко. Запоріжжя: ЗДМУ, 2016. – 84 с.

9. Анатомія рослин. Методичні вказівки до тестових завдань «Крок-1 Фармация» та контрольних робіт з фармацевтичної ботаніки для студентів заочної форми навчання спеціальності «Фармация» та «Технологія парфумерно-косметичних засобів» / Ю.І.Корнієвський, В.Г.Корнієвська, П.Ю.Шкроботько, С.В.Панченко / Запоріжжя: ЗДМУ, 2016. – 108 с.

10. Систематика рослин. Методичні вказівки до тестових завдань «Крок-1 Фармация» та контрольних робіт з фармацевтичної ботаніки для студентів заочної форми навчання спеціальності «Фармация» та «Технологія парфумерно-косметичних засобів» / Ю.І.Корнієвський, В.Г.Корнієвська, П.Ю.Шкроботько, С.В.Панченко / Запоріжжя: ЗДМУ, 2016. – 113 с.

11. Морфологія генеративних органів. Посібник для самостійної підготовки до субмодулю 4 та ліцензійного іспиту «Крок-1. Фармация» з фармацевтичної ботаніки студентів 2 курсу денної та заочної форми навчання спеціальності «Фармация» та «Технологія парфумерно-косметичних засобів». / Корнієвська В. Г., Корнієвський Ю. І., Панченко С. В. // м. Запоріжжя: ЗДМУ 2015 – 108 с.

12. «Систематика рослин» (Модуль 2) у запитаннях і відповідях. Навчальний посібник з фармацевтичної ботаніки для студентів спеціальності «Фармация і ТКПЗ» денної та заочної форми навчання. / Корнієвський Ю.І., Корнієвська В.Г., Шкроботько П.Ю., Панченко С.В. // Запоріжжя: ЗДМУ 2015 – 111 с.

13. Методичний посібник у схемах та таблицях для підготовки студентів 2-3 курсів фармацевтичних факультетів до складання іспиту та КРОКу-1 з фармацевтичної ботаніки спеціальності «Фармация», «ТКПЗ»/ Корнієвська В. Г., Корнієвський, Ю. І., Панченко С. В. / м. Запоріжжя: ЗДМУ. 2016-94 с.

14. Анатомия и морфология вегетативных органов растений в вопросах и ответах. Учебное пособие для студентов фармацевтических факультетов / Ю.И.Корниевский, В.Г.Корниевская, С.В.Панченко/ Запоріжжя: ЗДМУ, 2016. – 83 с.

При вивченні фармацевтичної ботаніки організація СРС складається з форм: аудиторної самостійної роботи, яка здійснюється за участю і керівництвом викладача, позааудиторної самостійної роботи, науково-дослідницької роботи.

Висновки. Завданнями по оптимізації самостійної роботи є розробка навчальних посібників з окремих тем предмету, які викликають труднощі при засвоєнні матеріалу, пошук індивідуальних методик навчання; підвищення мотиваційних аспектів у вивченні фармацевтичної ботаніки, створення презентацій та відеофільмів.

Література

1. Вища освіта України і Болонський процес: навч. посіб./ за ред. В.Г.Кременя. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. – 190 с.

2. Булах І.Є. Цілі медичної освіти як системно творчий елемент / І.Є. Булах, В.В. Пашенко // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2000. – № 1. – С. 78–84.

3. Буряк В.К. Керування самостійною роботою студентів / В.К.Буряк// Вища школа. – 2001. – № 4–5. – С.48–52.

4. Волосовець О.П. Питання освіти у контексті впровадження засад Болонської декларації у вищій медичній школі / О.П. Волосовець // Медична освіта. – 2005. – №2. – С. 9–16.

5. Нейко Є.М. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студентів /Є.М.Нейко// Медична освіта. – 2004. – №1. – С. 13–14.